

Raport początkowy w aspekcie nowych uregulowań prawnych na przykładzie Wałbrzyskich Zakładów Koksowniczych „Victoria” S.A.

Irena Lis Wałbrzyskie Zakłady Koksownicze „Victoria” S.A.

Jolanta Telenga-Kopyczyńska Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla

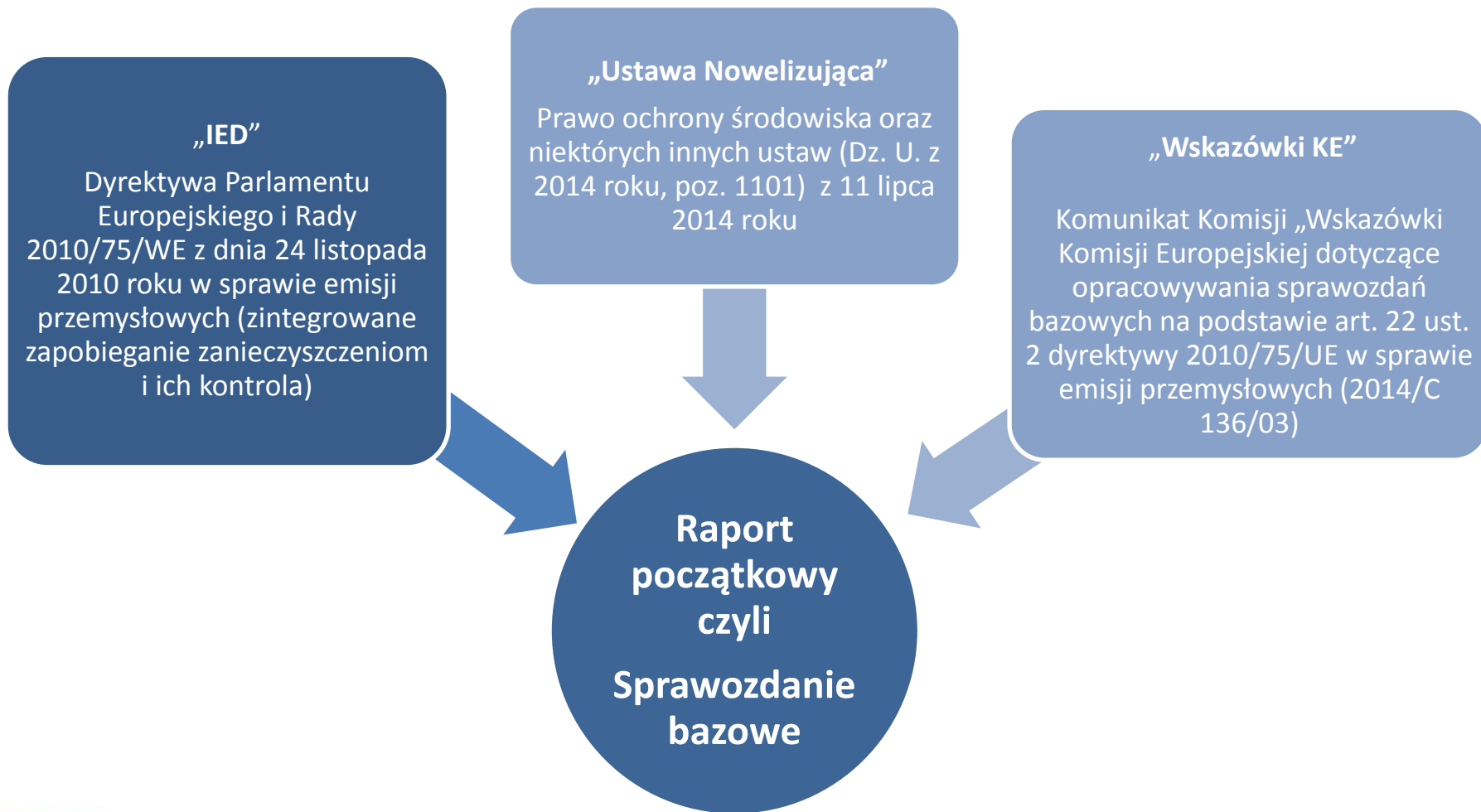
Radosław Lajnert Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla

Ustroń 2016

Plan prezentacji

1. Przepisy prawne wymagające od koksowni posiadania raportu początkowego.
2. Definicja raportu początkowego i końcowego.
3. Proces opracowania raportu w WZK „Victoria” S.A. obejmujący:
  - ustalenie działalności mogącej być przyczyną zanieczyszczeń,
  - ustalenie listy substancji powodujących ryzyko, których wystąpienie w glebie lub w ziemi jest spodziewane ze względu na działalność prowadzoną obecnie lub w przeszłości na terenie koksowni,
  - zebranie i analiza istniejących i aktualnych informacji na temat zagrożenia zanieczyszczeniami,
  - pobór i badania próbek gleby i wód gruntowych,
  - analiza wykonanych pomiarów zanieczyszczenia gleby i ziemi.
4. Podsumowanie - analiza wyników i sporządzenie raportu początkowego.
5. Proces administracyjny wynikający z występowania znaczących zanieczyszczeń w glebie i wodach gruntowych.
6. Plan remediacji.

1. Przepisy prawne wymagające od koksowni posiadania raportu początkowego

2. Definicja raportu początkowego i końcowego

Raport początkowy określa stan wyjściowy środowiska wodno – gruntowego w obrębie instalacji wymagającej uzyskania pozwolenia zintegrowanego.

Sposób wykonania raportu obejmuje dwa etapy:

2. Definicja raportu początkowego i końcowego

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo Ochrony Środowiska od dnia 5 września 2014r. raport początkowy stanowi integralną część:

- wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego,
- wniosku o aktualizację pozwolenia zintegrowanego.

Raport końcowy obrazuje stan środowiska wodno-gruntowego po zakończeniu prowadzenia działalności, dla której wcześniej został nałożony obowiązek wykonania raportu początkowego. Powinien zawierać analizę porównawczą stanu opisanego w raporcie początkowym ze stanem zamykającym.

3. Proces opracowania raportu w WZK „Victoria” S.A.

Zakres prac I **etapu** obejmował analizę potrzeb wykonania raportu początkowego, która zawierała:

1. Diagnozę stanu instalacji zawierającą:

- Zebranie i analizę danych historycznych o zanieczyszczeniu środowiska gruntowo-wodnego na terenie Zakładu, a także prowadzonej obecnie działalności z uwzględnieniem planowanego w przyszłości sposobu użytkowania.
- Ustalenie działalności mogącej być przyczyną zanieczyszczeń - działalność prowadzoną obecnie lub w przeszłości na terenie koksowni.

Zebranie i analiza istniejących i aktualnych informacji na temat zagrożenia zanieczyszczeniami

Materiały dostarczone przez WZK „Victoria” S.A.

Dostępne raporty i publikacje, m.in. WIOŚ, dotyczące charakterystyki zakładu i stanu terenu

- Wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego z grudnia 2012r.,
- Raport dot. rozprzestrzeniania się hałasu w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej przylegającej do koksowni „Victoria”,
- Dokument pt.: „Akumulacja 16 wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w glebie na terenie koksowni „Victoria”” - sprawozdanie z badań dot. oznaczania wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych oraz wybranych metali w próbkach gleb na terenie koksowni „Victoria” S.A,
- Raport oddziaływania na środowisko rozbudowanego ujęcia wody podziemnej nr 1 WZK „Victoria” S.A.

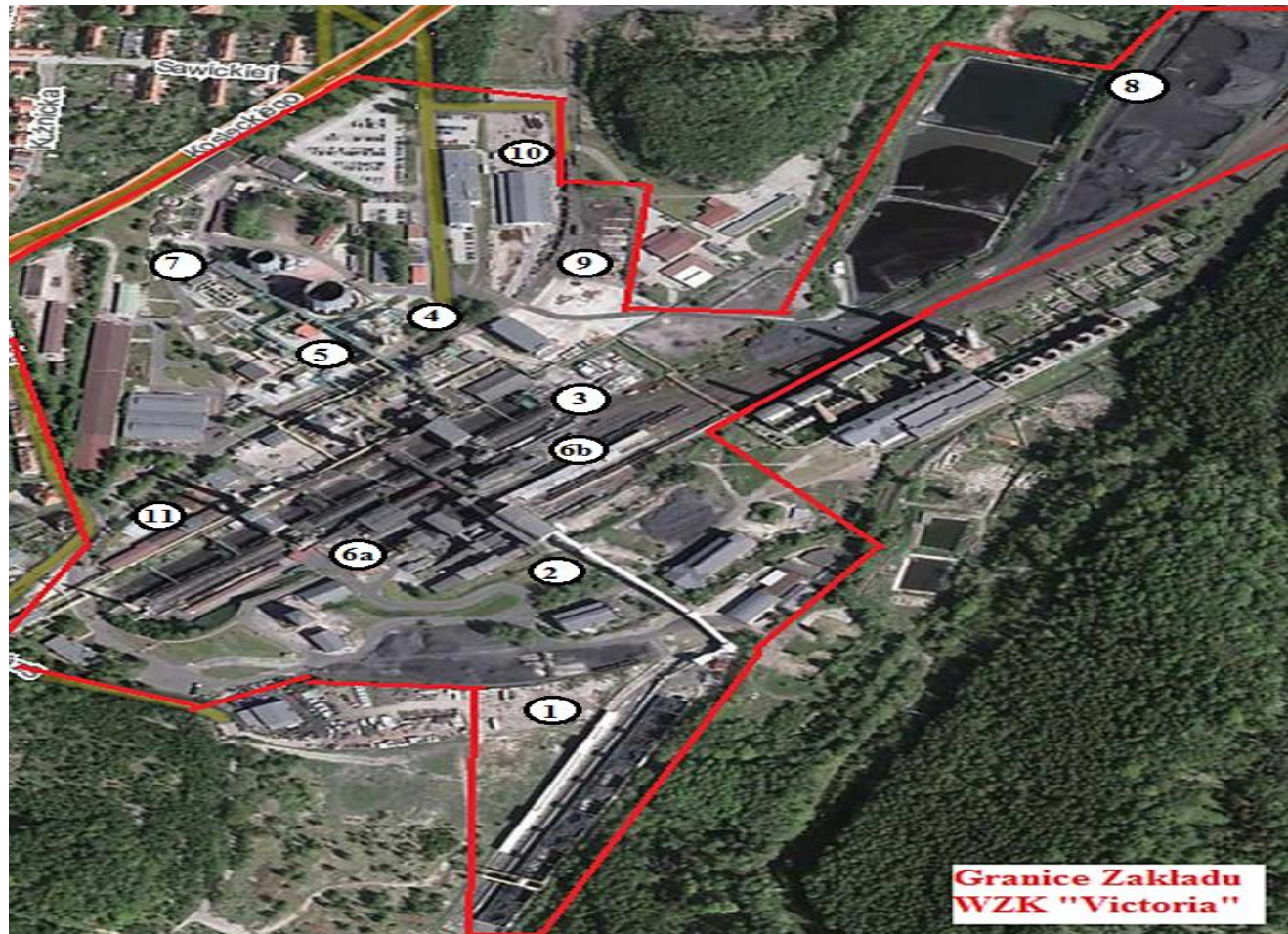
- Materiały Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu (Ocena stopnia zanieczyszczenia gleb w województwie dolnośląskim w 2013 roku oraz ocena stanu czystości wód podziemnych województwa dolnośląskiego rok 2013)
- Opracowanie dot. prognozy oddziaływania na środowisko projektu strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej wykonane przez EkoPerfect (2014).

Ustalenie listy substancji stwarzających i powodujących ryzyko związanych z działalnością Zakładu obecnie, jak i przeszłości, mogących pogorszyć jakość gleby, ziemi i wód gruntowych.

Lp.	Substancja	L.p.	Substancja
	<u>Metale</u>		<u>Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WWA)</u>
1	Arsen	19	Naftalen
2	Chrom	20	Acenaften
3	Cynk	21	Fluoren
4	Kadm	22	Fenantren
5	Kobalt	23	Antracen
6	Miedź	24	Fluoranten
7	Nikiel	25	Piren
8	Ołów	26	Benzo(a)antracen
9	Rtęć	27	Chryzen
	<u>Związki nieorganiczne</u>	28	Benzo(b)fluoranten
10	Cyjanki wolne	29	Benzo(k)fluoranten
11	Cyjanki związki kompleksowe	30	Benzo(e)piren
	<u>Węglowodory alifatyczne</u>	31	Benzo(a)piren
12	Olej mineralny (węglowodory C12-35)	32	Dibenzo(a,h)antracen
	<u>Jednopierścieniowe węglowodory aromatyczne (JWA)</u>	33	Indeno(1,2,3-c,d)piren
13	Benzen	34	Benzo(ghi)perylene
14	Etylobenzen	35	Suma (WWA)
15	Toluen		<u>Pozostałe zanieczyszczenia</u>
16	Ksylene	36	Pirydyna
17	Styren	37	Fenol
18	Suma JWA	38	Krezole (suma)

☐ Wytypowanie miejsc w instalacji, gdzie potencjalnie może dojść do uwolnienia substancji powodujących ryzyko dla środowiska gruntowo-wodnego

Dla każdego z wytypowanych miejsc oraz przypisanych do nich substancji charakterystycznych - **określenie prawdopodobieństwa zanieczyszczenia** miejsc tymi substancjami na podstawie:

- Właściwości danych substancji
- Ilości substancji w danym źródle
- Sposobu przechowywania, gromadzenia substancji
- Sposobu transportu substancji w obrębie danego źródła
- Sposobu użycia substancji w danym źródle
- Metody zabezpieczenia źródła przed niekontrolowanym uwolnieniem substancji do środowiska gruntowo-wodnego

Podsumowanie Etapu I:

Analiza dostępnych danych dotyczących zanieczyszczenia terenu zakładu wytypowanymi substancjami wraz z uzasadnieniem na podstawie dokonanej oceny ryzyka spowodowała **konieczności sporządzenia raportu.**

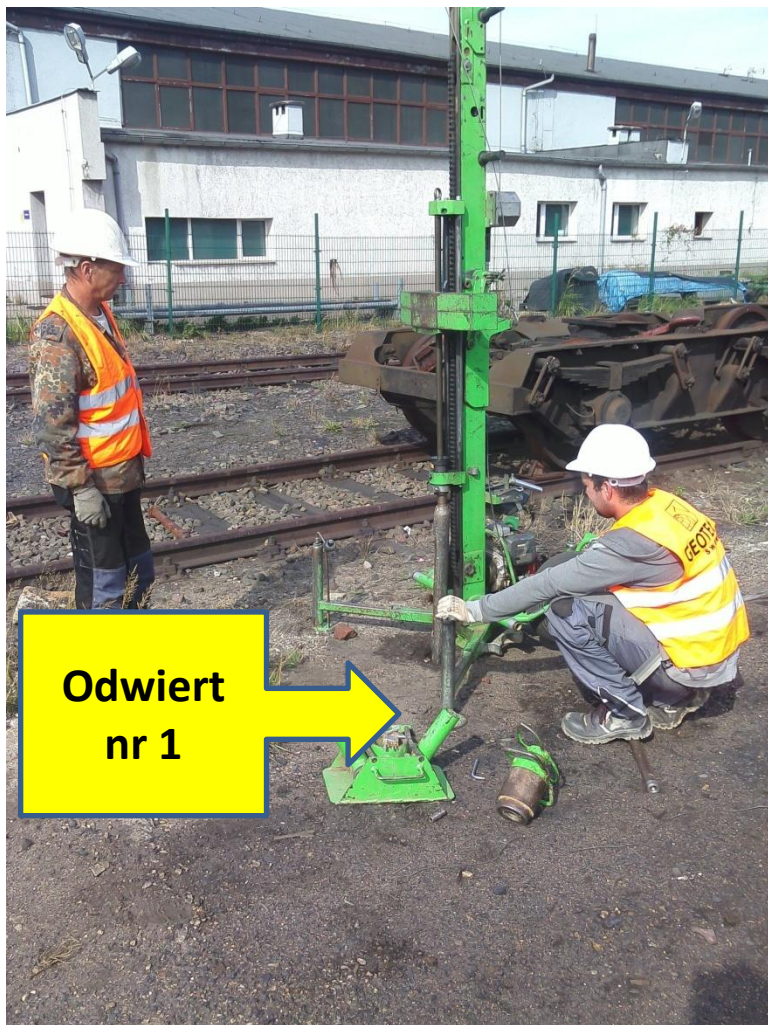
Analiza ryzyka (Etap I)

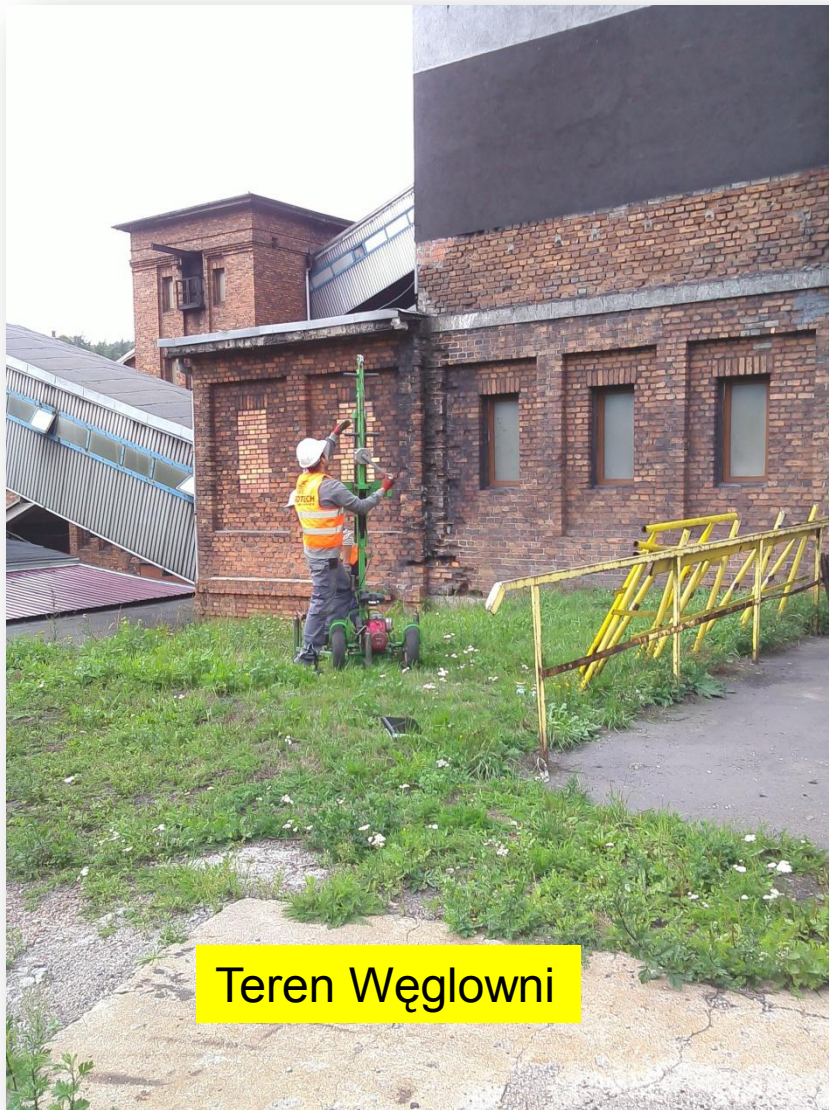
wystąpienia
zanieczyszczenia
gleby, ziemi i wód
gruntowych na
terenie WZK
„Victoria” S.A.

**RAPORT
POCZĄTKOWY
dla
WZK „Victoria” S.A.
w Wałbrzychu (Etap II)**

**Wniosek o zmianę
pozwolenia zintegrowanego
+ Raport początkowy**

☐ Pobór i badania próbek gleby i wód gruntowych

Teren Węglowni

Próbka nr 24 / poziom – 3 m

Analiza wykonanych pomiarów zanieczyszczenia gleby i ziemi

Wyniki analiz wskazują na **umiarkowany stan jakości gleby** na terenie WZK „Victoria” S.A. W odniesieniu do obowiązującego RMŚ 2002 **w 12 na 18 punktów pomiarowych nie stwierdzono stanu zanieczyszczenia**. W żadnym z analizowanych miejsc nie stwierdzono przekroczeń stężeń, jednopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, fenoli, krezoli oraz większości metali ciężkich (poza ołowiem – 1 punkt, i rtęcią – 1 punkt).

4. Podsumowanie - analiza wyników i sporządzenie raportu początkowego

Głównymi substancjami odpowiedzialnymi za zanieczyszczenie gleby są wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, a w szczególności naftalen, fluoranten i fenantren, podstawowe WWA występujące w smole koksoowniczej.

5. Proces administracyjny wynikający z występowania znaczących zanieczyszczeń w glebie i wodach gruntowych

Zgłoszenie - art. 101e. pkt.1 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska

Na władającym powierzchnią ziemi, który stwierdził historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi na terenie będącym w jego władaniu ciąży obowiązek niezwłocznego zgłoszenia tego faktu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska. Co więcej, każdy, kto stwierdził potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi, może zgłosić ten fakt staroście.

6. Plan remediacji

Rekultywacja - przywracanie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdegradowanym.

Rewitalizacja - przywracanie powierzchni biologicznie czynnych na powierzchniach zdewastowanych.

Remediacja - poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się, tak aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, z uwzględnieniem obecnego i, o ile jest to możliwe, planowanego w przyszłości sposobu użytkowania terenu; remediacja może polegać na samooczyszczaniu, jeżeli przynosi największe korzyści dla środowiska.

6. Plan remediacji

Władający powierzchnią ziemi lub inny sprawca, obowiązany do przeprowadzenia remediacji jest obowiązany do przedłożenia regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska wniosku o wydanie decyzji ustalającej plan remediacji, który zawiera projekt planu remediacji.

Plan remediacji ustala **regionalny dyrektor ochrony środowiska** w drodze decyzji określającej:

1. teren wymagający przeprowadzenia remediacji, poprzez wskazanie adresu i numerów działek ewidencyjnych oraz jego powierzchni;
2. nazwy substancji powodujących ryzyko oraz ich zawartości w glebie i w ziemi, do jakich doprowadzi remediacja;
3. sposób przeprowadzenia remediacji;
4. termin rozpoczęcia i zakończenia remediacji;
5. sposób potwierdzenia przeprowadzenia remediacji oraz termin przedłożenia dokumentacji z jej przeprowadzenia, w tym wyników badań zanieczyszczenia gleby i ziemi.

7. Podsumowanie

- ❑ Postępowaniu administracyjnemu, tj. Zgłoszeniu do RDOŚ – podlegają jedynie tereny, na których zanieczyszczenia przekraczają wartości dopuszczalne stężeń w glebie lub ziemi, wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.
- ❑ Zgodnie z art.217d pkt.2 Ustawy POŚ: Ustalając **w planie remediacji**, sposób przeprowadzenia remediacji dla terenu zakładu, na którym jest eksploatowana instalacja wymagająca uzyskania pozwolenia zintegrowanego oraz wskutek której eksploatacji nastąpiło zanieczyszczenie, **można uwzględnić, że usunięcie zanieczyszczenia zostanie odłożone do czasu zakończenia eksploatacji instalacji**, jeżeli prowadzący instalację wykaże, że nie stwarza to znaczącego zagrożenia dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska.
- ❑ **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi.**

Dziękuję za uwagę